

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Adam
Nazwisko: Sasuła
Miejsce urodzenia: Kraków
Data urodzenia: 01-11-1930
Imię ojca: Michał
Imię matki: Cecylia
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta śledztwa przeciwko Adamowi Sasule ps. „Czarny” i innym osobom związanym z organizacją niepodległościową Stanisława Sali. Zatrzymany przez PUBP w Wadowicach 14.04.1948, w jego domu przeprowadzono rewizję, która dała wynik negatywny. Osadzony w Areszcie Śledczym w Wadowicach. Akt oskarżenia przeciwko Sasule sporządził 27.05.1948 oficer śledczy WUBP w Krakowie ppor. Jan Zborowski. Oskarżony z art. 14 par. 1 i 2 i art. 26 Dekretu z 13.06.1946 oraz z art. 257 KK, tj. o to, że w okresie od marca 1947 do dnia zatrzymania 14.04.1948 należał do organizacji niepodległościowej Stanisława Sali oraz brał udział w jej akcjach. Sprawa została przekazana do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie, a następnie do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Skazany 16.07.1948 na 5 lat więzienia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie, a następnie w Więzieniu w Jaworznie. Zwolniony z więzienia w 1953 roku. Po wyjściu z więzienia wcielony do wojska w celu odbycia dwuletniej służby wojskowej. W wojsku służył do 1955 roku. Jednocześnie poddany kontroli operacyjnej przez PUdsBP w Wadowicach. Rozpracowanie to zakończono 25.07.1955. Sasuła i inni byli nadal kontrolowani przez Departament III MSW w Warszawie. Sprawę zakończono 15.01.1960. Materiały śledztwa złożono 12.11.1949 w Archiwum Wydz. X WUdsBP w Krakowie pod dawną sygn. 4300/I. Do tych materiałów dołączono późniejsze rozpracowania Sasuły i innych osób z nim współsądzonych, skomasowano i przerejestrowano 17.10.1968 do nr 1286/III.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/1183 (1286/III).</p>	

Sprawa przed Wojskową Prokuraturą Rejonową w Krakowie przeciwko Adamowi Sasule i innym. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu wydał 22.04.1948 wiceprokurator WPR w Krakowie Piotr Smolnicki v. Józef Holender. Podprokurator WPR w Krakowie kpt. Jerzy Pauli 11.06.1948 częściowo zmienił akt oskarżenia poprzez dodanie słów: "zmianę przemocą ustroju Państwa Polskiego". Z tą zmianą akt oskarżenia zatwierdził i przekazał do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Akta o sygn. IPN Kr 111/1306 (Pr 766/48).

Piotr Smolnicki v. Józef Holender, wiceprokurator WPR w Krakowie, został skazany w 1951 przez NSW na 8 lat więzienia za współpracę z Kripo w gettcie krakowskim i zdegradowany z ppłk. do szeregowca.

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Adamowi Sasule i innym osobom związanym z organizacją niepodległościową Stanisława Sali. Rozprawa Główna odbyła się 14.07.1948. Sąd orzekał w składzie: przewodniczący - mjr Stanisław Hollitscher oraz ławnicy - szer. Jan Gumienik i szer. Edward Popiołek. Podczas rozprawy Sasuła przyznał się częściowo do zarzucanych mu czynów. Twierdził, że przyrzeczenie, które złożył w organizacji było „identyczne z przyrzeczeniem harcerskim”. Rozbieżności z zeznaniami w śledztwie tłumaczył tym, iż zeznał wówczas to samo, co na rozprawie, jednak przed podpisaniem przez niego protokołu, nie został mu on odczytany. Wyrokiem z 16.07.1948 roku Sasuła został skazany na 5 lat więzienia. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. Przeniesiony do Więzienia w Rawiczu, a następnie do Więzienia w Jaworznie. Wojskowa Prokuratura Rejonowa 12.01.1953 wydała postanowienie o zastosowaniu amnestii wobec Adama Sasuły, na mocy którego jego kara została zmniejszona o połowę, tj. do 2,5 roku więzienia. W związku z odbyciem kary równocześnie nakazano "niezwłoczne wypuszczenie skazanego na wolność". Zwolniony z więzienia 15.01.1953.

Akta o sygn. IPN Kr 110/2608 (Sr 591/48).

Księga Główna Więźniów Centralnego Więzienia w Rawiczu za lata 1945-1948. Adam Sasuła przybył do tego więzienia 14.09.1948 z Więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie. Przeniesiony 18.05.1951 do Więzienia w Jaworznie.

Akta o sygn. IPN Po 3/35.

Sprawa operacyjno-śledcza krypt. "Judasz" nr 7615/68 została założona 28.07.1968 przez KPMO w Suchej Beskidzkiej na ks. Franciszka Dźwigońskiego w związku z rozpowszechnianiem przez niego treści o charakterze religijnym, a w szczególności obrazków Matki Boskiej Makowskiej. Był on proboszczem w Makowie Podhalańskim od 1962 roku. Adam Sasuła był rozpracowywany w ramach tej sprawy jako właściciel laboratorium fotograficznego, wykonujący różne fotografie na potrzeby makowskiej parafii. W związku ze skierowaniem sprawy do sądu, SOS "Judasz" została zakończona 12.09.1969. Materiały złożono 10.11.1969 w Archiwum Wydz. "C" KWMO w Krakowie pod sygn. 11082/II.

Akta o sygn. IPN Kr 010/10494 t. 2 (11082/II).

Akta kontrolne dochodzenia przeciwko ks. Franciszkowi Dźwigońskiemu, Adamowi Sasule i innym. Postępowanie przygotowawcze przeciwko nim zostało wszczęte 16.08.1968 przez Wydz. Śledczy SB KWMO w Krakowie. Sasuła występuje jako właściciel laboratorium fotograficznego, w którym dla ks. Dźwigońskiego produkuje wydawnictwa religijne. W dniu 16.09.1968 w domu Sasuły oraz innych podejrzanych przeprowadzono rewizję. W tym samym dniu oraz 17.09.1968 został przesłuchiwany przez KWMO w Krakowie jako podejrzany. Postanowieniem Prokuratury Wojewódzkiej w Krakowie z 12.03.1969 śledztwo przeciwko Sasule zostało umorzone "wobec braku cech przestępstwa".

Akta o sygn. IPN Kr 010/10494 t. 1 (11082/II).

Charakterystyka nr 139 dot. niepodległościowego oddziału Stanisława Sali, ps. „Chojnicki Janusz”, „Szmid”. Jako uczeń 4 klasy gimnazjum w Osielcu, a zarazem harcerz, zorganizował on początkowo grupę ZHP, tzw. Zastęp Zastępowych, o nazwie „Leśni Ludzie”, w której z inspiracji nauczyciela gimnazjum zorganizował „kącik polityczny”. W skład tej grupy wchodził uczniowie tegoż gimnazjum. W marcu 1947 grupa zmieniła nazwę na: „Podhalańska Grupa Operacyjna Podziemnego Wojska Polskiego Oddział Józefa Piłsudskiego”. Komendantem organizacji został Stanisław Sala, a jego zastępcą Adam Sasuła ps. „Czarny Leszek”. Organizacja liczyła 8 osób (przez cały okres istnienia 16). W marcu 1948 organizacja ponownie zmieniła nazwę na „Wolność i Sprawiedliwość”. W kwietniu 1948 Sala został aresztowany, jednak udało mu się zbiec z posterunku MO w Makowie Podhalańskim. Po ucieczce zaczął się ukrywać, jednocześnie zorganizował WiS w nowym składzie. Terenem jej działania były powiaty: myślenicki i wadowicki, a także Żąbkowice Śląskie i powiat chrzanowski. Najbardziej spektakularną akcją oddziału była likwidacja funkcjonariusza MO ppor. Mariana Kurdziela 21.08.1948. W marcu 1948 PUBP w Myślenicach wszczął wobec grupy Sali rozpracowanie operacyjne krypt. „Kominiarze”, w którym wykorzystano 3 informatorów o ps.: „Lew”, „Wrona” i „Poprawny”. Ponadto PUBP w Myślenicach i w Wadowicach przeprowadziły przez kilka miesięcy kilkanaście akcji pościgowych. Oddział został rozbity w grudniu 1948. Aresztowano w sumie 15 członków WiS oraz 40 współpracowników, którzy otrzymali wysokie wyroki, z karą śmierci włącznie. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Adama Sasuły, ps. „Czarny Leszek”, który występuje jako zastępca dowódcy organizacji - Stanisława Sali, zatrzymany 14.04.1948 przez PUBP w Wadowicach i skazany na 5 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/138 (139/X).